

Regesten Kapel van Eikenduinen

Door drs. Ronald A. van der Spiegel

Inleiding

De basis van deze bewerking is natuurlijk de inventaris van Drossaers c.s.:

- S.W.A. Drossaers, W.G. Feith en J.M. Sernée, *De archieven van de kloosters en andere stichtingen in Delfland* (Den Haag 1920) 152-159.

In de publicatie van Drossaers c.s. ontbreken de belendingen in de regesten. Deze heb ik toegevoegd m.b.v. de films op het Nationaal Archief. De charters zijn verdeeld over twee films: filmrol 1261 en 1280. De akten behorend bij de regesten 13A en 22A ontbreken bij Drossaers c.s.. Zij staan wel op film. De akte behorende bij het regest 1 ontbreekt op de films. De akte behorend bij regest 4 heb ik evenmin op de films kunnen vinden.

Niemand is perfect. Hoe zorgvuldig ik heb geprobeerd te werken, er zullen nog tikfouten en identificatievervalsingen in deze 5 bladzijden staan.

De regesten

- 1-10-1360 [Regest 1] Schepenen van Den Haag oorkonden dat Willem Aerntsz erkent schuldig te zijn aan de kapel van Heykenduynen een rente van 1 pond Hollands per jaar, staande op zijn huis met 14 hond land waar de woning op staat.¹
- 29-12-1377 [Regest 2] Schepenen van Den Haag oorkonden dat Griete Jan Winkelmans verklaarde schuldig te zijn aan het godshuis van Eikenduinen een rente van 3 schelling per jaar, te betalen op Voorschoten markt, verzekerd op een stuk land geheten De Loe, belend ten oosten Claes Arntsz, ten westen Willem Pietersz, behoudens de heer zijn recht.²
- 2-5-1465 [Regest 3] Jan Jacobsz verkoopt voor schepenen van Den Haag aan de kerkmeesters van Eikenduinen 11 hond land gelegen in het Westambacht van Den Haag in Escamp, geheten "Jan van Styens Ossecamp", belend ten oosten de kerk van Eikenduinen, ten zuiden het klooster van Loosduinen, ten westen jonge Jacob van den Hoefve, en ten noorden het klooster van Loosduinen voornoemd.³
- 23-1-1497 [Regest 4] Schepenen van Den Haag, oorkonden dat Wermbrecht Vranckensz erkende schuldig te zijn aan de kerk te Eikenduinen een rente van 20 schelling Hollands per jaar, gaande de door hem bewoonde woning in het Westambacht van Den Haag in de Zeckbroeck.⁴
Mogelijk betreft dit Groen en Daal.
- 19-2-1497 [Regest 5] Willem Willemsz en Anthonys Jacobsz verkopen voor schepenen van Den Haag aan de kerk tot Eikenduinen de helft van 16 hond land, gelegen in het Westambacht van Den Haag in Escamp, in zijn geheel belend ten oosten de banwatering, ten zuiden Doe Jansz, ten westen Dirc Pietersz, en ten noorden Alijt van Clingen. Er staat 2 pond eeuwige erfrente per jaar op, die Commesijs? Jacobsz zaliger daarop besproken en gemaakt heeft [t.b.v. wie staat er niet].⁵
- 23-11-1506 [Regest 6] Ghijsbrecht Willemsz en diens echtgenote Maertgen verkopen voor schepenen van Den Haag aan Joost Jan Zymonsz de helft van 4 morgen land

Regesten Kapel van Eikenduinen

- 23-11-1507 gelegen ten noorden van Kortenbos, belend ten zuiden de banwating, ten oosten Mees Pietersz, ten noorden de klingen, en ten westen Dirck Jansz. Er staat een rente van 30 schelling Hollands payment op [voor wie staat er niet].⁶ [Regest 7] Marten Ariaensz verkoopt voor schepenen van Den Haag aan de kerkmeesters van Eikenduinen een rente van 2 pond Hollands per jaar, verzekerd op zijn woning in het Westambacht van Den Haag, groot 20 morgen, belend ten westen de H.Geest van Den Haag, ten noorden de banwating, ten oosten Joost Jansz, en ten zuiden het Sint Agnes Zusterhuis in Den Haag.⁷
- 12-11-1512 [Regest 8] Arent Pietersz, wonende te Monster, verkoopt voor Nyclaes Carbon en Willem Jansz, schepenen van Den Haag, aan Dirck Zybrantsz 3½ morgen land aan de Lozerlaan te Den Haag, belast met 2 pond rente per jaar [voor wie staat er niet], belend ten westen de Loserlaen, ten noorden het klooster tot Sion, ten oosten Joost Willems, en ten zuiden Pieter Cornelisz.⁸
- 30-5-1514 [Regest 9] Dierick Jansz, Jacob Jansz, Ghijsbrecht Willemsz, Ariaen Kerreman, Martijn Claesz, Katherijn Dierixdr, Fye Heynricxdr, Ariaen Symonsdr, deze drie met hun gekoren voogd Dierick Jansz [er staat niet voornoemd!], Jan van der Lucht en Willem Claesz verkopen voor Arnt Pietersz en Geryt Willemsz Deym, schepenen van Den Haag, aan Ariaen Symonsdr [er staat niet voornoemd!] de helft van 4 morgen land gelegen ten noorden van Kortenbos, hun aanbestorven van hun oom Joest Jansz, van welke 4 morgen de andere helft toebehoort aan de erfgenamen van Truitgen Willemsdr, in leven echtgenote van Joest Jansz. Op het gehele perceel staat 3 pond Hollands per jaar rente [er staat niet voor wie]. De 4 morgen zijn belend ten zuiden de banwating, ten noorden de duinen, ten oosten Meeus Pieters en ten westen Dierick Jansz [er staat niet voornoemd].⁹
- 16-7-1520 [Regest 10] Ercke Dirick Beiertszs weduwe verkoopt, met Jan Claesz, haar broer en gekoren voogd, voor Wermbrecht Willemsz en Willem Jansz, schepenen van Den Haag, aan de kerk van Eikenduinen 8 hond land in Escamp binnen het ambacht van Eikenduinen, gemeen met deze kerk, belend ten oosten die middenwating, ten zuiden W. Jansz, ten westen de H.Geest in Den Haag, en ten noorden Pieter Duytsz. met niets erop staande dan de heer zijn recht.¹⁰
- 20-12-1525 [Regest 11] Pieter Pietersz verklaart voor Adriaen Gerytsz Paert en Huych Aertsz, schepenen van Den Haag, schuldig te zijn aan Cornelis Claesz, Pieter Gijsbrechtsz en Maerten Claesz, als kerkmeesters van Eikenduinen, wegens erfpacht een erfrente van 16 pond Hollands per jaar, verzekerd op de woning en erf bij hem in gebruik, belend ten oosten mr.Aernt Nachtegael en Cornelis Claesz, ten zuiden Claes Bette Backers en Cornelis Claesz voornoemd, ten westen Zent Pietersz en Ysbrant Jacobsz, en ten noorden Claes Martensz en Pieter Gijsbrechtsz en de kerk van Eikenduinen en Gerrit Deym voornoemd.¹¹
- 20-12-1525 [Regest 12] Pieter Pietersz verklaart voor Adriaen Gerytsz Paert en Huych Aertsz, schepenen van Den Haag, schuldig te zijn aan Gerrit Deym een rente van 10½ pond 3 schelling 4 penning Hollands per jaar, verzekerd op de woning en het land, nu bij hem in gebruik, belend ten oosten mr.Aernt Nachtegael en Cornelis Claesz, ten zuiden Claes Bette Backers en Cornelis Claesz voornoemd, ten westen Zent Pietersz en Ysbrant Jacobsz, en ten noorden Claes Martensz en Pieter Gijsbrechtsz en de kerk van Eikenduinen en Gerrit Deym voornoemd.¹²
- 20-12-1525 [Regest 13] Pieter Pietersz verklaart voor Adriaen Gerytsz Paert en Huych aerTsz, schepenen van Den Haag, schuldig te zijn aan Pieter Gijsbrechtsz wegens erfpacht een rente van 5 pond 6 schelling 8 penning Hollands per jaar,

Regesten Kapel van Eikenduinen

- verzekerd op de woning en het land, bij hem in gebruik, belend ten oosten mr.Aernt Nachtegael en Cornelis Claesz, ten zuiden Claes Bette Backers en Cornelis Claesz voornoemd, ten westen Zent Pietersz en Ysbrant Jacobsz, en ten noorden Claes Martensz en Pieter Gijsbrechtsz en de kerk van Eikenduinen.en Gerrit Deym voornoemd.¹³
- 12-12-1526 [Regest 13A] Pieter Ozyersz verklaart voor schepenen van Den Haag dat hij om godswil heeft gegeven aan de kerk van Eikenduinen een eeuwige rente van 25 stuvers per jaar, verzekerd op 2 morgen land liggende in het Westambacht van Den Haag, belend ten westen de Leyweg, ten oosten Claes Diricxsz, ten noorden Aeriaen Ozyersz, en ten zuiden Pieter Ozyersz.¹⁴
- 28-9-1529 [Regest 14] Maerten Jorysz verkoopt voor Adriaen Gerytsz Paert en Kors Pietersz van der Beeck, schepenen van Den Haag, aan de kerkmeesters van Eikenduinen de helft van 4 morgen land benoorden Kortenbos, zoals vermeld in de door deze brief gestoken brief d.d.30-5-1514.¹⁵
- 9-3-1530 [Regest 15] Huych Aertsz en Kors Pietersz van der Beeck, schepenen van Den Haag, oorkonden dat Dirick Philipsz te Loosduinen, heeft verkocht aan Jacop Jansz van Steen kuiper, een rente van 2 pond hollands per jaar, verzekerd op zijn huis, erf, kenniptuin en boomgaard te Loosduinen, belend ten westen de heerweg, ten zuiden Maerten Janszs weduwe en Pieter Ysbrantsz, ten oosten Gerit Ysbrantsz, en ten noorden de heerweg en Barthout Jacopsz.¹⁶
- 2-12-1530 [Regest 16] Ghijsbrecht Diricsz Cammaker en Marten Adriaensz, schepenen van Den Haag, oorkonden dat Dirick Philipsz te Loosduinen, heeft verkocht aan Jacop Jansz van Steen een rente van 2 pond Hollands per jaar, verzekerd op zijn huis, erf, kenniptuin en boomgaard te Loosduinen, belend ten westen de heerweg, ten zuiden Marten Janszs weduwe en Pieter Ysbrantsz, ten oosten Geryt Ysbrantsz, en ten noorden de heerweg en Barthout Jacopsz.¹⁷
- 3-2-1531 [Regest 17] Jan Aernsz verklaart voor Ghijsbrecht Diricxsz Cammaker en Kors Pietersz van der Beeck, schepenen van Den Haag, schuldig te zijn aan de kerk van Eikenduinen een rente van 1 pond Hollands per jaar, verzekerd op een stuk land, groot omtrent 5 morgen, gelegen in het Westambacht van Den Haag, belend ten oosten Cent Pietersz, ten zuiden Cornelis Gerritsz en Ariaen Zibrantsz, ten westen Jan Aernsz zelf, en ten noorden Cent Pietersz en Jan Aernsz voornoemd.¹⁸
- 27-5-1531 [Regest 18] Claes Willemsz Houck draagt voor Kors Pietersz en Maerten Adriaensz, schepenen van Den Haag, over aan de kerk tot Eikenduinen het land genoemd in de brief d.d.23-11-1506, zijnde de helft van 4 morgen land [geen ligging aangegeven].¹⁹
- 10-7-1532 [Regest 19] Kors Pietersz van de Beek en Jan Cornelisz Cammaker, schepenen van Den Haag, oorkonden dat Dirick Philipsz te Loosduinen heeft verkocht aan Jacop Jansz van Steen een rente van 1 pond Hollands per jaar, verzekerd op zijn huis, erf, kenniptuin en boomgaard te Loosduinen in het ambacht van Den Haag, belend ten zuiden Marten Janszs weduwe en Pieter Ijsbrantsz, ten oosten Geryt Ysbrantsz, ten westen de heerweg, en ten noorden de heerweg en Barthout Jacopsz, en de voorts op al zijn andere goederen.²⁰
- 8-3-1540 [Regest 20] Gijsbrecht Pietersz, wonende tot Eikenduinen, draagt voor Huych Adriaensz van den Velde en Cornelis Vredericxsz, schepenen van Den Haag, over aan de kerk te Eikenduinen de rentebrief van 5 pond 6 schelling 8 penning Hollands per jaar, d.d. 20-12-1525.²¹
- 7-6-1540 [Regest 21] Gijsbrecht Pietersz, wonende te Eikenduinen, ruilt voor Huych Adriaensz en mr.Aernt Huygensz, schepenen van Den Haag met de kerk van

Regesten Kapel van Eikenduinen

Eikenduinen de helft van een woning met 7 morgen land, gelegen in Eikenduinen, tegen 4 morgen land gelegen op de Mient aldaar. Naar deze akte wordt verwezen in een uitspraak van het Hof van Holland d.d.20-11-1543 in een zaak tussen Pieter Aerntsz, inwoner van Eikenduinen, tegen Jacob Jansz, Jan Aemsz, Joris Gerritsz en Vincent Pietersz, kerkmeesters van Eikenduinen, naar aanleiding van deze ruil. Pieter Aerntsz bezit de andere helft van de woning met 7 morgen en had van Gijsbrecht Pietersz en diens voorzaten de andere helft in huur. Pieter Aerntsz wou bij de ruil de helft van Gijsbrecht Pietersz naasten en dat was door het gerecht van Den Haag afgewezen. De kerk van Eikenduinen was een landkerk, los staande van de huizen, die gemakkelijk te beroven is, hetgeen in de laatste twee jaar voor deze uitspraak is gebeurd. Er zijn nu sloten om gegraven en er moeten mensen bij wonen die toezicht kunnen houden. [Blijkbaar was dat de reden van de ruil]. Er staan geen belendingen bij.²²

- 7-6-1540 [Regest 22] Huych Adriaenz van den Velde en mr. Aernt Huygensz, schepenen van Den Haag, oorkonden dat Gijsbrecht Pietersz, wonende te Westerbeek in het Westambacht van Den Haag, verkoopt aan de kerkmeesters van Eikenduinen een rente van 7 Carolusgulden 10 stuivers per jaar, verzekerd op 4 morgen land op de Mient in Eikenduinen.²³ Ook deze akte is opgenomen in voornoemde uitspraak van het Hof van Holland d.d.20-11-1543 [regest 21] en ook hier ontbreken de belendingen.
- 30-12-1542 [Regest 22A] Kors Pietersz van der Beeck en Anthonis Aerntsz, schepenen in Den Haag, oorkonden dat Kathyne Adriaen Oetziersz weduwe, met haar gekoren voogd Oetzier Adriaenz (geen relatie aangegeven) verklaarde schuldig te zijn aan de kerk of kapel van Eikenduinen uit zake van een eeuwige memorie een rente van 28 stuivers per jaar, verzekerd op 10 hond lands liggende ten oosten van de Le[yweg?], belend ten noorden Dirck Florijsz, ten [vlek] Aernt Dircxsz, ten zuiden Aernt Jansz en ten westen de Leyweg.²⁴
- 16-4-1550 [Regest 23] Pieter Aertsz, wonende te Eikenduinen, geeft voor Kors Pietersz van der Beeck en Cornelis van Aicken, schepenen van Den Haag, aan de kerkmeester van Eikenduinen 4 roeden land, liggende gemeen met 4 andere roeden deze kerk toebehorende, liggende aan het einde van het koor van deze kerk, de 8 roeden in zijn geheel strekkende noordwaarts acht roeden breed van het pad van het kerkhof tot de kerklaan toe, belend ten noorden de voornoemde kerk en Pieter Aerntsz te samen gemeender aarde, ten oosten de kerklaan, ten zuiden het voetpad, en ten westen het kerkhof, voor het hem op 12 juli 1540 verleende consent tot turfdelving. De kerkmeester kunnen met het nu verkregen land doen wat zij willen, het betimmeren of wat anders.²⁵

Noten

NA Nationaal Archief
AKE Archief Kerk van Eikenduinen

¹ NA AKE inv.nr.8. Ik heb het origineel niet gezien. Zie ook p.154 en regest 1 in de inventaris.

² NA AKE inv.nr.9. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.154 en regest 2 in de inventaris.

³ NA AKE inv.nr.2. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.155 en regest 3 in inventaris.

⁴ NA AKE inv.nr.8. Ik heb het origineel niet gezien. Zie ook p.155 en regest 4 in de inventaris.

⁵ NA AKE inv.nr.3. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.155 en regest 4 in inventaris.

⁶ NA AKE inv.nr.1. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.155 en regest 6 in inventaris.

⁷ NA AKE inv.nr.12. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.155 en regest 7 in inventaris.

⁸ NA AKE inv.nr.4. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.156 en regest 8 in inventaris.

Regesten Kapel van Eikenduinen

- ⁹ NA AKE inv.nr.1. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.156 en regest 9 in inventaris.
- ¹⁰ NA AKE inv.nr.5. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.156 en regest 10 in inventaris.
- ¹¹ NA AKE inv.nr.10. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.156 en regest 11 in inventaris. Zie ook de regesten 12, 13 en 20 aldaar.
- ¹² NA AKE inv.nr.10. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.156-157 en regest 12 in inventaris. Zie ook de regesten 11, 13 en 20 aldaar.
- ¹³ NA AKE inv.nr.10. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.157 en regest 13 in inventaris. Zie ook de regesten 11, 12 en 20 aldaar.
- ¹⁴ NA AKE inv.nr.12, aldus de film. Ik heb het origineel gezien. Verwijzing en regest ontbreken in de inventaris.
- ¹⁵ NA AKE inv.nr.1. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.157 en regest 14 in inventaris.
- ¹⁶ NA AKE inv.nr.14. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.157 en regest 15 in de inventaris.
- ¹⁷ NA AKE inv.nr.14. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.157 en regest 16 in de inventaris.
- ¹⁸ NA AKE inv.nr.13. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.159 en regest 17 in inventaris.
- ¹⁹ NA AKE inv.nr.1. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.158 en regest 18 in inventaris.
- ²⁰ NA AKE inv.nr.14. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.158 en regest 19 in de inventaris.
- ²¹ NA AKE inv.nr.10. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.158 en regest 20 in inventaris. Zie ook de regesten 11, 12 en 13 aldaar.
- ²² NA AKE inv.nr.6. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.158 en regest 21 in inventaris.
- ²³ NA AKE inv.nr.6. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.158-159 en regest 22 in inventaris
- ²⁴ NA AKE inv.nr.16. Ik heb het origineel gezien. Evenals inv.nr.15 niet in inventaris. De charters behorende bij inv.nr.15 zijn onleesbaar verfilmd.
- ²⁵ NA AKE inv.nr.7. Ik heb het origineel gezien. Zie ook p.159 en regest 23 in inventaris.